

Μηνιαίο ενημερωτικό δελτίο της Ένωσης Ελληνικού Βιβλίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δράσεις – Προτοβουλίες της ΕΝΕΛΒΙ	Σελ. 2
<i>Ενιαία Τιμή Βιβλίου</i>	
<i>Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Ένωσης Ελληνικού Βιβλίου</i>	
Εν εξελίξει	Σελ. 3
Συνέδριο για την Ενιαία Τιμή Βιβλίου στο Όσλο (5 & 6 Μαρτίου 2015)	
<i>Η ΕΝΕΛΒΙ ήταν εκεί.</i>	Σελ. 4
Άρθρο: Ένας συγγραφέας δωρίζει £250.000 σε ανεξάρτητα βιβλιοπωλεία	
	Σελ. 10

ΔΡΑΣΕΙΣ – ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΕΛΒΙ

Ενιαία Τιμή Βιβλίου

Αντιπροσωπεία της ΕΝΕΛΒΙ αποτελούμενη από τους κκ. Ιωάννη Κωνστανταρόπουλο, Στ. Πατάκη και Στ. Πετσόπουλο συναντήθηκε με τον Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού κ. Νίκο Ξυδάκη στις 24/3/2015. Ο υπουργός διαβεβαίωσε πως τάσσεται υπέρ της επαναφοράς της Ενιαίας Τιμής και ήδη, η νομική σύμβουλος του ΥΠΠΟ έχει αποστείλει τις προτάσεις της ΕΝΕΛΒΙ στη νομική σύμβουλο του υπουργείου Οικονομικών για να προωθήσει τη σχετική ρύθμιση περί επαναφοράς της ΕΤΒ.

Σε πρόσφατη συνέντευξή του, ο κ. Ξυδάκης, ανέφερε ότι θα υπάρξει τροπολογία για την επαναφορά της ενιαίας τιμής του βιβλίου, ενώ παράλληλα θα εμπλουτιστεί η νομοθεσία για τα πνευματικά δικαιώματα.

Ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση της ΕΝΕΛΒΙ

Πραγματοποιείται στις 27.04.2015 στο βιβλιοπωλείο ΙΑΝΟΣ στις 3 μ.μ η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση της Ένωσης Ελληνικού Βιβλίου.

ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ

Αρχαιρεσίες στον ΟΣΔΕΛ

Αρχαιρεσίες διενεργούνται στον ΟΣΔΕΛ στις 04.05.2015 για τη συγκρότηση του νέου διοικητικού συμβουλίου του. Η ΕΝΕΛΒΙ απευθύνεται στα μέλη της, καθώς και σε όλους τους εκδότες και συγγραφείς, καλώντας τους να γίνουν κατ' αρχάς μέλη του ΟΣΔΕΛ και στη συνέχεια να συμμετέχουν στις συνελεύσεις του. Πρόκειται για ένα θεσμό-οργανισμό πολύ σημαντικό για εκδότες και πνευματικούς δημιουργούς, και η συμμετοχή των εκδοτών και των πνευματικών δημιουργών διασφαλίζει την καλύτερη δυνατή λειτουργία του προς όφελος όλων μας.

Από τα μέλη της ΕΝΕΛΒΙ, υποψήφιοι για την κατηγορία «Εκδότης λογοτεχνικών έργων» θα είναι οι κκ. Ιωάννης Κωνστανταρόπουλος (εκδ. Μίνωας) και Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος (εκδ. Διόπτρα) και στη «Γενική Κατηγορία» ο κ. Αθανάσιος Ψυχογιός (εκδ. Ψυχογιός). Οι αιτήσεις υποψηφιοτήτων λήγουν την Τρίτη 28 Απριλίου.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΑΙΑ ΤΙΜΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΣΤΟ ΟΣΛΟ

(5 & 6 Μαρτίου 2015)

Το πανευρωπαϊκό συνέδριο με τίτλο «Η Ενιαία Τιμή Βιβλίου ως στοιχείο πολιτικής σε μια στρατηγική για τη λογοτεχνία και τη γλώσσα» πραγματοποιήθηκε στο Όσλο στις 5 και 6 Μαρτίου 2015.

Από την Ελλάδα συμμετείχε η ΕΝΕΛΒΙ διά του κ. Αργύρη Καστανιώτη, μέλους του Δ.Σ. του συλλόγου, ενώ θετικό είναι το γεγονός ότι το «παρών» έδωσε και ο κ. Χάρης Παππής, Προϊστάμενος Τμήματος Γραμμάτων, Βιβλίου & Ψηφιακού Περιεχομένου του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η εκδήλωση συγκέντρωσε 60 ερευνητές, εκδότες, βιβλιοπώλες και συγγραφείς από περισσότερες από 15 χώρες στην Ευρώπη. Ακολουθεί μια περίληψη των όσων διημείφθησαν, ενώ το συνολικό κείμενο των παρουσιάσεων (στην αγγλική γλώσσα) μπορείτε να το αναζητήσετε στην ιστοσελίδα της ΕΝΕΛΒΙ <http://www.enelvi.org/site/index.php/enhmerwsh/91-synedrio-gia-tin-eniaia-timi>

«Βιβλία - σε ποια τιμή; Έκθεση σχετικά με τα πολιτικά μέσα στην εκδοτική βιομηχανία στην Ευρώπη»

Οι **Tore Slaatta και Helge Rønning**, καθηγητές του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Πανεπιστημίου του Όσλο, παρουσίασαν την έκθεσή τους «Βιβλία - σε ποια τιμή; Έκθεση σχετικά με τα πολιτικά μέσα στην εκδοτική βιομηχανία στην Ευρώπη», η οποία εκπονήθηκε το 2012 στο πλαίσιο μιας συζήτησης περί ενιαίας τιμής βιβλίου στη Νορβηγία.

Η έκθεση προχωρεί σε μια συγκριτική μελέτη και έχει ως στόχο να περιγράψει τα διαφορετικά νομοθετικά καθεστάτα στην Ευρώπη μεταξύ των δύο άκρων:

της ελεύθερης διαμόρφωσης της τιμής των βιβλίων και του καθορισμού της τιμής με νόμο.

Στη συνέχεια, η έκθεση έχει ως στόχο να προσδιορίσει τις υπάρχουσες δομές της εκδοτικής βιομηχανίας.

Τέλος, η έκθεση εξετάζει τα συστήματα διανομής και το βαθμό καθετοποίησης και συγκέντρωσης στις διάφορες αγορές. Η έκθεση καταλήγει με μια συζήτηση σχετικά με την κατάσταση των δημιουργών στο πλαίσιο των διαφόρων καθεστώτων.

Τα βασικά συμπεράσματα της έκθεσης δείχνουν ότι οι νόμοι για το βιβλίο είναι ο καλύτερος τρόπος για να ρυθμιστεί η εκδοτική βιομηχανία (όταν πρόκειται για τη ρύθμιση της τιμής) και όχι οι εμπορικές συμφωνίες. Αυτό συνάδει επίσης με την πολιτιστική πολιτική της Ε.Ε., σε αντίθεση με τις εμπορικές συμφωνίες. Εάν πρέπει να επιλέξουμε μεταξύ των ελεύθερων τιμών και της ενιαίας τιμής βιβλίου, είναι δύσκολο να πούμε ποιο σύστημα επιτυγχάνει καλύτερα αποτελέσματα, ειδικά αν χρησιμοποιούμε ποσοτικούς δείκτες. Τα δύο συστήματα δεν διαφέρουν ούτε ως προς τον αριθμό των βιβλίων που εκδίδονται ή πωλούνται, ούτε στη μέση τιμή, ούτε όσον αφορά την ενοποίηση της βιομηχανίας ή τη συγκέντρωση της αγοράς. Ωστόσο, οι ελεύθερα διαμορφούμενες τιμές φαίνεται να οδηγούν σε αύξηση των πωλήσεων των best sellers και σε χαμηλότερες τιμές για επιλεγμένα βιβλία, ενώ η ενιαία τιμή βιβλίου έχει ως αποτέλεσμα την πώληση μιας ευρύτερης γκάμας βιβλίων.

Πώς διαμορφώνεται ο ανταγωνισμός στις χώρες με ενιαία τιμή βιβλίου;

Η κα **Jessica Sanger**, νομική σύμβουλος και Αναπληρώτρια Προϊσταμένη του Νομικού Τμήματος στον Γερμανικό Σύνδεσμο Εκδοτών και Βιβλιοπωλών, παρουσίασε την τρέχουσα πολιτική για το βιβλίο στη Γερμανία. Το 2002

ψηφίστηκε ο νόμος που αντικατέστησε μια σειρά αμοιβαίων εμπορικών συμφωνιών που ρύθμιζαν τη γερμανική αγορά βιβλίου από το 1888 και έρχονταν σε σύγκρουση με τους κανονισμούς της Ε.Ε. Ο νόμος αυτός είναι πολύ πιο αυστηρός από τις συμφωνίες και ισχύει υποχρεωτικά όχι μόνο για τα βιβλία, αλλά και για τα e-books, τις παρτιτούρες, τους χάρτες κλπ.

Ο νόμος επιβάλλει στους εκδότες να καθορίζουν την τιμή λιανικής πώλησης του βιβλίου και περιορίζει τη δυνατότητα έκπτωσης. Ο ανταγωνισμός με αυτό το νομοθετικό πλαίσιο για το βιβλίο στη Γερμανία δεν μπορεί να βασίζεται επομένως στην τιμή, αλλά η κα Sanger θεωρεί ότι υπάρχει ανταγωνισμός σε άλλα επίπεδα, όπως η ποιότητα, η παροχή συμβουλών, η παράδοση και το οικοσύστημα.

Περαιτέρω, η κα Sanger υποστηρίζει ότι ο γερμανικός νόμος για το βιβλίο συνέβαλε στο να εκδίδεται μεγαλύτερη γκάμα τίτλων που προσφέρονται στο κοινό, καθώς επιτρέπει τη «διασταυρούμενη επιδότηση» από τα best sellers προς τα υπόλοιπα βιβλία. Επιπλέον, η οικονομική κατάσταση του συγγραφέα είναι πολύ πιο σταθερή και προβλέψιμη με αυτό το σύστημα. Οι βιβλιοπώλες και οι χονδρέμποροι επωφελούνται επίσης από τον νόμο, δεδομένου ότι τα περιθώρια κέρδους είναι εγγυημένα. Τέλος, ο νόμος ευνοεί την ύπαρξη μεγάλου φάσματος εκδοτικών οίκων και βιβλιοπωλείων, μαζί με ένα αποτελεσματικό σύστημα εφοδιαστικής αλυσίδας.

Στη γερμανική αγορά βιβλίου κυριαρχεί ακόμα το έντυπο βιβλίο, με το μερίδιο των e-books να βρίσκεται κάτω από 5%. Ωστόσο, το ηλεκτρονικό εμπόριο και η προσφορά e-books είναι σημαντικά, και η πλειονότητα των βιβλιοπωλείων διαθέτουν και ηλεκτρονικά καταστήματα, προσφέροντας και ηλεκτρονικά βιβλία. Μιλώντας για τη συγκέντρωση της αγοράς, τα μικρά βιβλιοπωλεία κατέχουν περίπου το 50% της αγοράς για τα έντυπα βιβλία, αλλά μόνο το 10% της αγοράς λιανικής πώλησης των ηλεκτρονικών βιβλίων (όπου η Amazon, ο μεγαλύτερος παίκτης, κατέχει περίπου το 50%). Το μερίδιο του κύκλου

εργασιών στο λιανικό εμπόριο μεταξύ βιβλιοπωλείων και διαδικτύου φαίνεται να σταθεροποιείται.

Η κα **Karine Nyborg**, καθηγήτρια Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο του Όσλο και μυθιστοριογράφος, ανέλυσε το πώς τα εργαλεία πολιτικής μπορούν να ανταποκριθούν στους στόχους της κυβέρνησης για τη λογοτεχνία, οι οποίοι είναι: ποιότητα, ποικιλία και προσβασιμότητα στη λογοτεχνία, καθώς και η καλλιτεχνική ανεξαρτησία του συγγραφέα.

Σύμφωνα με την κα Nyborg, μια μη ρυθμισμένη αγορά βιβλίου αναμένεται να επικεντρώσει στα best sellers, ενώ ακόμη και αν η ενιαία τιμή βιβλίου δεν είναι το πιο αποτελεσματικό μέσο πολιτικής, βοηθά να μειωθεί αυτή η τάση.

Η κα Nyborg αναφέρει ότι οι αποτυχίες της ελεύθερης αγοράς στην εξασφάλιση ποικιλομορφίας στην αγορά του βιβλίου οφείλονται εν μέρει στη φύση του βιβλίου, που ορίζεται ως εμπειρία/πληροφορίες. Η ποικιλομορφία στην αγορά προϋποθέτει ότι ο πελάτης έχει γνώση του αντικειμένου. Στην περίπτωση των βιβλίων, αυτό σημαίνει ότι ο πελάτης θα βασιστεί στις συστάσεις των άλλων, πράγμα που καθιστά τα δημοφιλή βιβλία ακόμα πιο δημοφιλή. Κατά συνέπεια, οι εκδότες και οι έμποροι λιανικής πώλησης μπορούν να αυξήσουν τις πωλήσεις τους ευκολότερα από τα ήδη δημοφιλή βιβλία.

Περαιτέρω, η κα Nyborg υποστηρίζει ότι με οικονομίες κλίμακας οι ελεύθερες αγορές τείνουν να μη λειτουργούν αποτελεσματικά, δεδομένης της τάσης τους να ενθαρρύνουν τους πολέμους τιμών. Η κα Nyborg ισχυρίζεται ότι η ενιαία τιμή βιβλίου περιορίζει την τάση των πολέμων τιμών, επιτρέποντας σε περισσότερα βιβλία να καλύψουν το κόστος τους και παρέχοντας με τον τρόπο αυτό μεγαλύτερη ποικιλομορφία.

Πώς εκτιμούν την κατάσταση οι διαφορετικές πλευρές στη βιομηχανία του βιβλίου;

Η κα **Fran Dubruille**, διευθύντρια της Ευρωπαϊκής & Διεθνούς Ομοσπονδίας Βιβλιοπωλών, τόνισε ότι κάθε αγορά είναι διαφορετική και ότι είναι αναγκαίες οι επιμέρους πολιτικές για καθεμία εξ αυτών. Δεδομένου ότι η Ομοσπονδία έχει μέλη τόσο από χώρες με ενιαία τιμή όσο και από χώρες με ελεύθερη διαμόρφωση τιμών, η άποψή της είναι ουδέτερη. Φιλοδοξία της Ομοσπονδίας είναι να επιστήσει την προσοχή των μελών της στις ιδιαιτερότητες της αγοράς στην οποία δραστηριοποιούνται και, φυσικά, να τα ενθαρρύνει να ανταλλάσσουν εμπειρίες με τις άλλες χώρες.

Ο κ. **Kjell Bohlund**, πρώην διευθύνων σύμβουλος της Norstedts Publishing Group και πρώην πρόεδρος του Σουηδικού Συνδέσμου Εκδοτών, παρουσίασε την τρέχουσα κατάσταση στη Σουηδία, όπου η αγορά του βιβλίου συρρικνώνεται από το 2007 και από πλευράς πωλήσεων, μετά από δέκα χρόνια ταχείας ανάπτυξης.

Ως αντίδραση σε αυτή την κατάσταση, η εκδοτική βιομηχανία δεν ζητά ενιαία τιμή ή σημαντικά μέτρα στήριξης του βιβλίου. Αντίθετα, ζητά ήπιες προσαρμογές του συστήματος, όπως είναι η έμφαση στην ανάγνωση στα σχολεία, η νομική προστασία κατά της πειρατείας και της προσβολής του δικαιώματος του δημιουργού, ίδιο ΦΠΑ για τα ηλεκτρονικά βιβλία και για τα έντυπα βιβλία (6%) και ενίσχυση των άμεσων επιδοτήσεων προς τους εκδότες για την ποιοτική λογοτεχνία.

Ο κ. **Stephane Kurschus**, σύμβουλος στο Boston Consulting Group στη Φρανκφούρτη, δήλωσε ότι η αγορά των ηλεκτρονικών βιβλίων δεν αυξήθηκε τόσο γρήγορα όσο αναμενόταν αρχικά. Η τάση των καταναλωτών είναι να επιστρέψουν στα παραδοσιακά βιβλιοπωλεία, πράγμα που μπορεί να οφείλεται στην τάση «αγοράζω τοπικά» και στην επαγγελματοποίηση της βιβλιοπωλικής βιομηχανίας.

Ο κ. **Rémi Gimazane**, επικεφαλής της Μονάδας του Οικονομικών του Βιβλίου στο Γαλλικό Υπουργείο Πολιτισμού και Επικοινωνίας, έκανε ένα σύντομο σχόλιο σχετικά με την κατάσταση της αγοράς στη Γαλλία, ιδίως όσον αφορά τα e-books. Η αγορά παρέμεινε σταθερή για μερικά χρόνια, με μια αργή μείωση της τάξης του 2% ετησίως. Η αγορά του ηλεκτρονικού βιβλίου παραμένει αρκετά χαμηλή, με ένα μερίδιο της τάξης του 4% επί των

συνολικών πωλήσεων. Οι online πωλήσεις αντιπροσωπεύουν περίπου το 17%. Ο αντίκτυπος των online πωλήσεων υπήρξε μεγαλύτερος στα σούπερ μάρκετ απ' ό,τι στα βιβλιοπωλεία.

Ο κ. **Αργύρης Καστανιώτης**, εκπροσωπώντας την Ένωση Ελληνικού Βιβλίου, έκανε μια σύντομη παρουσίαση του ελληνικού νόμου για την ενιαία τιμή. Ο νόμος τέθηκε σε εφαρμογή το 1997, και από το 2010 ισχύει και για τα e-books. Το 2014 εγκρίθηκε τροπολογία που περιορίζει την προστασία της τιμής μόνο για την πρώτη έκδοση ή για τα δύο πρώτα έτη μετά την πρώτη έκδοση (από το 1997 έως την έκδοση της τροπολογίας αυτής, η ενιαία τιμή ίσχυε για δύο χρόνια μετά την τελευταία έκδοση του βιβλίου). Η μέγιστη επιτρεπόμενη έκπτωση είναι 10%. Ο λιανοπωλητής μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να αυξήσει την έκπτωση έως 5%, προκειμένου να καλυφθούν τα έξοδα μεταφοράς.

Έρευνα που έγινε στα τέλη της δεκαετίας του 2000 δείχνει ότι ο νόμος της ενιαίας τιμής βιβλίου στην Ελλάδα συνέβαλε στην επιβράδυνση της αύξησης της τιμής των βιβλίων (χαμηλότερος από τον μέσο δείκτη τιμών καταναλωτή). Αυτή η μείωση της τιμής του βιβλίου βοήθησε την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του μεταξύ των άλλων εκπαιδευτικών και πολιτιστικών αγαθών.

Ωστόσο, από το 2014, η ενιαία τιμή βιβλίου στην Ελλάδα απειλείται από τις πρόσφατες αλλαγές στη νομοθεσία, και ορισμένοι βιβλιοπώλες εμπλέκονται σε πολέμους τιμών, χωρίς να αντιμετωπίζουν τις συνέπειες. Η νέα κυβέρνηση που

εξελέγη το 2015 έχει εκφράσει την επιθυμία να επαναφέρει τον νόμο για την ενιαία τιμή βιβλίου.

ΑΡΘΡΟ

Ένας συγγραφέας δωρίζει £250.000 σε ανεξάρτητα βιβλιοπωλεία

Ο συγγραφέας James Patterson σκοπεύει να δωρίσει επιπλέον £250.000 σε ανεξάρτητα βιβλιοπωλεία στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία, ανεβάζοντας τη συνολική δωρεά του στο μισό εκατομμύριο λίρες.

Η πρώτη δωρεά του Patterson ύψους £130.000 κατευθύνθηκε σε 73 βιβλιοπωλεία της Βρετανίας και της Ιρλανδίας και το υπόλοιπο ποσόν των £120.000 δόθηκε σε 68 επιπλέον βιβλιοπωλεία.

Τα επιλεγθέντα βιβλιοπωλεία θα χρηματοδοτήσουν ενέργειες όπως η ανακαίνιση και επέκταση του παιδικού τους τμήματος, η οργάνωση προγράμματος ανάγνωσης την ώρα της κατάκλισης (ημέρα πιτζάμας) και η δημιουργία ενός κινητού λεωφορείου-βιβλίου.

Κάθε ανεξάρτητο βιβλιοπωλείο με ειδικό τμήμα παιδικού βιβλίου ήταν επιλέξιμο για δωρεά μεταξύ £250 και £5.000.

Ο συγγραφέας δήλωσε: «Με εξέπληξε το πόσοι υπέβαλαν αίτηση τη δεύτερη φορά και παράλληλα εντυπωσιάστηκα και ενθουσιάστηκα από την ποιότητα

των αιτήσεων. Ήταν συναρπαστικό να βλέπεις τις ιδέες αυτές να υλοποιούνται. Προσπάθησα και πάλι να εντοπίσω ανεξάρτητα βιβλιοπωλεία, για τα οποία τα χρήματα αυτά μπορούν να κάνουν τη διαφορά και είμαι ενθουσιασμένος με την πρόοδό τους. Ανυπομονώ να δω τι θα προτείνουν τα απίστευτα και τόσο πρωτοποριακά βιβλιοπωλεία του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας για το επόμενο έτος».

Ο Tim Walker, πρόεδρος του Συλλόγου Βιβλιοπωλών, δήλωσε: «Ανυπομονούμε να δούμε τα επιλεγθέντα βιβλιοπωλεία να υλοποιούν την επιχορήγηση και είμαστε ενθουσιασμένοι που τόσο πολλά ανεξάρτητα βιβλιοπωλεία του Ην. Βασιλείου και της Ιρλανδίας έδειξαν τέτοια δημιουργικότητα και πάθος στην αίτησή τους. Για τα τυχερά βιβλιοπωλεία, τα χρήματα της δωρεάς του Τζέιμς Πάτερσον θα κάνουν τη διαφορά στο πώς θα επικοινωνήσουν με τα παιδιά και θα τα παρακινήσουν να διαβάσουν. Η αναγγελία της νέας δωρεάς ύψους £250.000 είναι εκπληκτική είδηση τόσο για τα βιβλιοπωλεία όσο και για όποιον αγαπά την ανάγνωση. Ο James Patterson συνεχίζει να αποδεικνύει την αγάπη του για τα βιβλιοπωλεία και την εκτίμησή του στον ζωτικής σημασίας ρόλο τους στον πολιτισμό και την κοινωνική ζωή».

Σε μια παρόμοια πρωτοβουλία στις ΗΠΑ το 2013, ο Patterson είχε δεσμευθεί για δωρεά ύψους ενός εκατομμυρίου δολαρίων.

Μπορείτε να δείτε το άρθρο στο ακόλουθο link:

<http://www.thebookseller.com/news/patterson-donate-again-indies>

